

Izhaja vsak četrtek  
in velja s poštnino  
vred in v Mariboru s  
pošiljanjem na dom  
za celo leto K 4.—  
za pol leta „2.—  
za četrť leta „1.—

Naročnina se pošilja  
upravnistvu v tiskarni  
sv. Cirila, koroške  
ulice hřtv. 5. List se  
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-  
kovnega društva do-  
bivajo list brez po-  
sebne naročnine.

K svojim prejemnikom  
na obzelo: **SLOVENSKI**  
nov. 900.

# GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobę  
se v tiskarni in pri  
gospodu Novak-u na  
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-  
ćajo, neplaćani listi  
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plaćuje  
od navadne vřtice,  
će se natisne enkrat,  
po 15 h, dvakrat 25 h,  
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo  
do srede opoldne.

Stev. 48.

V Mariboru, dne 29. novembra 1900.

Tećaj XXXIV.

## Ne dajte se premotiti!

Volitve v državni zbor sploh vsakikrat  
vznemirijo prebivalstvo, a letos je se ta vz-  
nemirjenost večja, ker je časa dovolj, da  
se razvije do najvišje stopinje. Z razburje-  
nostjo pa raste tudi razcepljevanje duhov.  
Na Spodnjem Štajarskem vlada v tem oziru  
že velika zmešnjava. Hribar bi rad na vsak  
način prišel v državni zbor. Njegovemu  
vzgledu so sledili Fr. Pukl, Janez Vissenjak,  
Franc Braćko in Ludvik Kresnik. Volilci se  
begajo in rotijo in prigovarjajo za tega in  
onega kandidata. Toda naše dobro krščansko  
in slovensko ljudstvo opominjamo, da se ne  
da premotiti, ampak da ostane zvesto pri  
kandidatih složnih štajarskih Slovencev. Ti  
kandidatje so za peto kurijo gospod Josip  
Žićkar in Fran Mlakar, za kmetško skupino  
vitez Berks, dr. Ploj, Fr. Robić in za mestno  
skupino dr. Dećko in dr. Pipuš. Za vsako  
drugo ime imejte gluha ušesa.

Letos se toliko govori o Slomšekovem  
duhu in vse kliče: Delajmo v Slomšekovem  
duhu! Evo, poslušajmo, kako je Slomšek go-  
voril l. 1862 vsem Slovincem zaradi volitev:

»Prosim vas v imenu vaše in naše bla-  
gosti in sreće, ne držite nemarno križem  
svojih rok, in ne pustite, da bi vam  
drugi postiljali, malopridni, široko-  
ustni ljudje po svoji spaćeni volji! Odprite  
oči, oglejte si dobro, koga boste izvolili,  
potem pa krepko pristopite in si izvolite  
može po božji volji modre in pravićne,  
srćne in resnićne! Pa to vam povem, ne  
izbirajte jih po njihovih sladkih obljubah,

zakaj kdor preveliko obeta, premalo dopolni.  
Izvolite si svoje može po njihovih dose-  
danjih delih, kako so se med vami do-  
sedaj nosili in dobrega storili. Še enkrat  
vam rećem: volite modro, izvolite dobro!«

Kdor se klanja Slomšekovemu duhu, naj  
uboga njegove besede.

## Volilno gibanje.

**Narodni volilni oklic.** Na našo pri-  
tožbo v zadnji številki »Slov. Gospod.«, da  
nismo dobili oklica za državnozbornske vo-  
litve, vposlal nam je narodni volilni odbor  
pojasnilo in zagotovilo, da nam je bil oklic  
tokrat gotovo doposlan. Ker nimamo nobe-  
nega vzroka dvomiti o tem zagotovitju in  
ker pritrjujejo temu tudi naši storjeni infor-  
mativni koraki, moralo se je pismo izgubiti  
v naši tiskarni, kajti naše uredništvo ga ni  
dobilo v roke. S temi vřtami pa umaknemo  
našo zadnjo trditev nasproti narodnemu vo-  
lilnemu odboru v Celju.

**Mariborski okraj.** V Vuhredu je zma-  
gala slovenska stranka. — V Ribnici so vsled  
slabe organizacije na slovenski strani zmagali  
socialdemokrati. — V Lembahu in Bistrici  
so izvoljeni slovenski volilni može. — V  
Hoćah so v četrti kuriji zmagali katoliško-  
narodni volilci, v peti kuriji pa nemški na-  
cionalci.

**Volilni shod v Šoštanju.** Kandidata  
gsp. Hugon vikez Berks za kmećko skupino  
Celje-Brežice in g. dr. Ivan Dećko za mestno  
skupino Celje-Brežice, predstavita se volilcem

v nedeljo dne 2. decembra t. l. popoldne  
ob 4. uri v veliki dvorani hotela »Austria«  
gosp. Rajsterja v Šoštanji. Narodni volilci  
se vabijo k obilni udeleżbi.

**Volilni shod v Brežicah,** ki sta ga  
sklicala v nedeljo 25. t. m. kandidata vitez  
Berks in dr. Dećko, se je vršil sijajno, pa  
mirno. Zbralo se je toliko volilcev, da je bila  
dvorana »Narodnega doma« natlačena, med  
njimi je bilo mnogo mešćanov in posebno  
lepo število županov brežiskega okraja. Eno-  
glasno in z velikim navdušenjem je odobral  
shod program imenovanih gospodov, zlasti  
dr. Dećka, ter pritrđil njuni kandidaturi. Oba  
sta obljubila, potegovati se ne le za splošne  
interese slovenskega naroda, temuč še po-  
sebej za interese brežiskega okraja glede  
uravnavanja Sotle, odpravljenja vinske klav-  
zule, grajenja savskega mostu itd., ter v  
obćno zadovoljnost odgovorila na stavljenе  
interpelacije. Oba sta se izrekla za delovanje  
državnega zbora. O 5. kuriji pa ni bilo no-  
benega razgovora.

**Na Frankolovem** sta bila dne 22. t. m.  
dva Žićkarjeva pristaša izvoljena kot vo-  
lilna moža.

**Konjiški okraj.** Volitve volilnih mož  
obćin konjiške okolice, Tepanje, Bezina v V.  
in IV. kuriji izvršile so se popolnoma vse  
zanesljivo za Žićkarja in Robića. V obćini  
trg Konjice je zmagal v V. kuriji seveda  
Lavrić s svojimi usnjariji. Slovenci se volitve  
v trgu niso udeležili. — V obćini Okoško  
izvoljena sta dva za Žićkarja in Robića,  
istotako v obćini Kot.

## Listek.

Velećastnemu gospodu  
**Lovrencu Hergu,**  
stolnemu prořtu,

prilikoj njegovega vmešćenja dne 20. novembra 1900.

A honest man is the noblest work of God.  
Pope.

Mož poštenjak je najlepša božja stvar.

Mnogozaslusni rojak, Ti osivel si v službi  
cerkveni, v službi, katero imaš skoro že  
petdeset let.

Lepo število je to, a bolj hvalevredna mar-  
ljivost, ki Te vodila je v njem, ki Te v  
njem vodi še zdaj.

V službi Te spremljal je trud, spremljala  
skrb, njegova nevesta, lepih to svojstev  
je par, ki ne miruje nikdar.

Dostojni trud, velika skrb korist sta rodila,  
ktera je Tebi na čast, Tvojim rojakom  
v pomoć.

Kakor po noći nebó nam kitijo zvezde brez-  
brojne, mnogo čednosti tako kitijo Tebe  
lepo;

Kakor vesela pomlad oživlja vesoljno prirodo,  
vzvišeni Tvoj poklic živo v nas radost  
budi;

Kakor v jeseni drevo lepša sad, Tebe vzviša  
poštenje,

Kdo je ko mož poštenjak solnćnemu blesku  
enak?

Veri svetilnik blešćeć skrbno se boreć za  
omiko,

Mnogo let stvarnik Ti daj delati narodu v  
přid! — Božidar Flegerić.

## Na lovu.

(V. Kosmák. — Jan Stanovský.)

(Dalje)

Glava mi je klesla omamljena k zemlji; ovil  
me je sladek duh, sladek kakor vonjava spom-  
ladnega gaja in kakor poljub plamenih ustnic  
mi je zagorel na licu...

»Sak... kaj je to?! je zaupil nekdo  
zraven mene.

Prebudim se, skoćim po konci — —  
mlinar je ležal pavaljen in gledal čez ramo  
v gozd neumno, kakor će kdo stopi iz naj-  
hujše teme naglo v čez mero osvetljeno sobo.

Rećem: »Kaj se je zgodilo?«

»Eh, zlodej ve, kako se je to zgodilo,  
da sem zaspal?! Naenkrat me nekaj povabi,  
pogledam — bil je jelen. Skoćil je tukaj iz  
gošće naravnost čez me in predno sem po-  
padel dvocevko, mi je že bil iz streljaja. In  
ta pes tukaj, mrha se niti ne gane. Glejte,  
glejte, že se nama bližajo in jaz sem vse  
zaspal. Toda nič ne povejte, sicer naju za-  
smehujejo.«

»Malo pomaga skrivati«, sem rekel, vsaj  
so naši sosede videli, v katero stran jo je  
popihal.«

»Nu, zgodilo se je; kaj storiti?« se je  
tolažil mlinar. »Zgodila se je nezgoda danes  
tudi že drugim. Le glejte zdaj, da streljiva  
nekaj. Pokajte korajžno po vsem, naj bo,  
kar hoće, — će tudi koža.«

Stopila sva vsak na svoje mesto. Go-  
njaći so se nama že bližali, strelji so pokali  
drug za drugim, mlinar je osmodil tudi tri  
zajce, — le jaz še nisem imel ničesar. —  
Razjezil sem se resnićno in se odloćil, da  
bom streljal, ko mi pride kaj v streljaj.

Trobenta je naznanila, da je po lovu.

V tem trenutku draplje proti meni zajc.

»Pozor!« so krićali gonjaći. Samega ko-  
přnenja sem pozabil, da je prepovedano še

streljati, namerim — in pok! na kosmatince.

»O jej!« je zaupil nek gonjać in se zgrabil  
za stegno. »Dovolj sem dobil!«

Pri Veliki Nedelji so prodrli Slovenci pri ožji volitvi v četrti skupini vsaj z enim volilnim možem Fr. Meškom.

**Gornja savinjska dolina.** »Domovina« se močno zaletava v »Sl. Gosp.«. Vendar po svojem ljubljanskem vzoru »Slovenskem Narodu«, v katerega piščalke je piskal zdajšnji lastnik »Domovine«, si še ne upa. Ima, pravi »Domovina«, duhovnike, ki so za Hribarja — toda to so samo »namalanci«, ker drugače si tega razlagati ne moremo. Zakaj »Domovina« »farba«, kakor bi njen gospodar imel tovarnico za »farbe« in ne »pletenin«? Od sivobradatega in rudečebadatega do mlečnozobega jungovca je bilo pri nas vse na nogah in so se potili ti gospodje kakor bi jim šlo za zmago nemškega učitelja, ki je neki zmagal našo armado. Eden ljudski glas je od Mozirja do Solčave — za Hribarja, je bila parola na tiho povedana v »D.«, toda zdaj so drugega mnenja. Tak je ljudski glas, naj so iz Mozirja dali ta-le obrekovalni dopis na nekatere župane, kateri so dobesedno tako-le glasi:

»Blagorodni gospod župan! Govori se, da hočete v Vaši občini za V. kurijo izvoliti take volilne može, ki bodo volili Žičkarja poslancem. To bi bilo popolnoma nasprotno značaju gornje Savinske doline, kajti vsi župani ostalih občin gornjegradskega okraja so za to, da se izvoli bodočim poslancem za V. kurijo g. Hribar, kojega vsi poznamo kot neomorniga delavnega ruzumnika za prebujo in prospeh spodnoštajerskih Slovencev, toraj vseh slojev od kmeta do tovarničarja. On je neodvisen mož, ki si upa povsod odprto nastopati in je pripravljen slehernemu pomagati, kar se pa o Žičkarju ne da reči. Žičkar je vladni mož odvisen od vlade in škofa, in čudno se nam zdi, kako se morete sploh ogrevati za takega poslanca. Mogoče da hočete njega voliti iz hvaležnosti, ker se je potegoval za cesto Luče Solčave? Če je to res, potem ste o tej zadevi slabo poučeni, kajti kar se tiče omenjene ceste ni to prav nič njegova zasluga. Žičkar ni storil drugega, kakor da je prečital predloge in interpelacije, katere so drugi sestavili deloma Frišauf, deloma rodoljubi v Celju, on ni bil zmožen je sestaviti, in to so vse njegove zasluge za Vašo cesto.

Ne pustite se tedaj motiti od nazadnjaške stranke in delajte po svojem prepričanju, v edinosti z nami, sebi v čast in za napredek slovenskega ljudstva.

Znano Vašo naprednjaško čustvo nam daje upanje, da boste napeli vse sile, ter uplivali na volilce tako da se izvolijo volilni

možje ki bodo stali kakor skala za Hribarja in za Hribarja oddali svoje glasove.

Ves gornjegrski okraj naj na dan volitve pokaže, da ve ceniti najzaslužnejšega moža za spodnji Štajer.

Bratski pozdrav od danes slučajno tu zbranih: Volilcev in županov.

Mozirje, 11. listopada 1900.

Blagovoljite sklicati občinski odbor ter jim preberite naš dopis!

Danes samo to povemo, da je na celi črti zmagal g. Žičkar, in da v Mozirju pri omenjenem shodu ni bilo nobenega župana. Drugo pa še drugokrat pokramljamo z vami. Samo še vprašamo, ali se res »dobra stvar sama hvali« kakor piše »Domovina« in koliko je njej verjeti?

**Koprivnica.** Nedeljo 25. t. m. se je vršil volilni shod. Bilo je zbranih okoli 130 volilcev iz domače in bližnjih občin. Vleč. gospod Žičkar je jedrnat pojasnjeval razna sredstva, kako nameravajo krščanski možje zboljšati žalostne razmere prebivalstva, oziraje se posebno na kmečki stan. Može so z zanimanjem poslušali in posamezne točke odobrvali. Opozorili so g. kandidata na tužni stan tukajšnjega prebivalstva, kjer je pomoči nujno potreba, da si ugonobljene vinograde zopet napravimo; izrekli so vleč. gospodu Žičkarju svojo zahvalo za njegovo dosedajno delovanje, sprejeli z veseljem njegovo kandidaturo, brez vsakega ugovora, ter se dogovorili slednjič o volilnih možeh. — Po volilnem shodu je poučeval potovalni učitelj gospod Bele o vinoreji in sadjereji.

**Iz Slov. Bistrice.** Čujte, črešnjevski »Ludvik« se je dal od socijaldemokratov in posilnimcev postaviti za kandidata proti našemu dolgoletnemu, mnogo zaslužnemu poslancu g. prof. Robiču!!! Ludvik je bil že davno prepričan sam pri sebi o tem, da le njemu samemu pripada in dostaja mesto načelnika v okrajnem zastopu, da le on edini ima vse sposobnosti »pravega kmečkega« poslanca in zastopnika, bodi v deželnem, bodi v državnem zboru. Jara kača! rekel je, da tega naši »ljudje« (to so v prvi vrsti Slov. Bist. rodoljubi) nočejo umevati!! Nihče namreč v celem okraju doslej še niti mislil ni na to! — Zdaj pa, da bi g. Franc. Mlakar »Laporski« bil kandidat, a Črešnjevski »Ludvik« pa ne, naka! primaruha! ta pa ne sme obveljati. Hajdi! Pelje se naš »Ludvik« v Maribor, poišče slavnega »Franceljna«, oba gresta k »doktorju« Eduardu, in potem vsi k doktorju »...« in glejte, delo je dogotovljeno. »Ludvik« je proglašen za kandidata v državni zbor!! Ludvik leta sedaj sicer

za glasovi, a po našem prepričanju bi bilo boljše, da se s Franceljem pripravlja na slovesni propad.

**Iz Rajhenburga.** Preteklo nedeljo sta se pri gsp. Juvančiču v isti sobi, pod istim predsedstvom predstavljala volilcem Hribar in socialni demokrat Cobal. Shoda se je udeležilo mnogo tržanov, tudi tistih, katere je še pred kratkim Hribarjeva »Domovina« »žehlala«, mnogo liberalcev in socialnih demokratov iz Kranjskega, Sevnice, Vidma in Kozja, ter precejšnje število kmetov. Tržani, zunanji liberalci in soc. demokrati so tvorili večino, a slednji se ne morejo vpoštevati, ker nimajo tukaj volilne pravice. In vendar so vedno glasovali z liberalnimi tržani.

Predsednik Benjamin Kunej, ki je shod sklical na svojo pest, kakor so kazali prvotni lepaki, je dal najprvo besedo Hribarju, ki je razvil svoj program po geslu »vse za vero, dom, cesarja.« O prvi točki, o veri, je molčal popolnoma, ter nam tudi ni povedal, kako hoče to »kunšt« izpeljati, da bo ob enem zagovarjal sv. vero in pa pomagal jungovskim učiteljem katehete in krščanski nauk metati iz šole. Saj se je zavezal »naprednjaškemu« učiteljstvu delati na roke. Kmečko vprašanje je reševal Hribar tako vodeno in medlo, da je kmet moral spoznati: ta je meščanski otrok, ta nima pojma, kako bi se moralo kmetom pomagati. Hribar pozna kmečke razmere (v kolikor jih sploh pozna) le iz knjig, zato on tudi za kmeta ni. Povdarjal je tudi, da se ne vriva, da ga hoče ljudstvo, ter ima celo veliko veliko duhovnikov za seboj. Njegovemu govoru se je vrlo oporekalo in dokazovalo, da ne more imeti za seboj duhovnikov in vernega ljudstva, ker njegova kandidatura stoji na gnilih nogah »Slov. Naroda«. Da ima ljudstvo za seboj, pokazal je sijajno Kozjanski shod, o katerem je neresnično poročala »Domovina«. Le ono ljudstvo je za Hribarja, katero je zapeljano po liberalnih lažeh. Ko se je kot dokaz, da se Hribar res vriva, omenilo iz volilnega shoda v Celju dne 4. sušca 1897 znanih za agitacijo izdanih 600 gld., se je Hribar silno raztogotil in zgubil vso dostojnost in z njim se je raztogotila liberalna stranka. A z nedostojnimi besedami Hribar ni ovrgel dotične trditve. Zakaj je ni na celjskem shodu pred tremi leti, zakaj ne, ko se je takrat objavila po naših listih? G. Hribar, mi imamo ta in še druga dejstva v rokah, ki kažejo, da se nam vrivate. In kedo vas kliče med narod? Ljudstvo? Ne. Štajersko razumnistvo? Ne. Kličejo vas le zagrizeni liberalci, ki pa niso glas

Obstal sem kakor okamenel. Puška mi je padla iz rok in pred očmi se mi je zatemnilo.

Bazala in mladenič Ridl sta na krik in tarnanje gonjača prihitela in si ogledala rano.

»Da se ne sramuješ, vreščaj kakor stara baba!« se je hudoval Bazala, »saj ti je šlo le jedno zrno pod kožo. Čaj, da ti je izkopljem«.

»Jej, to boli!« je kričal gonjač.

»Molči, sicer dobiš!« se je zarežal nanj mladenič. Vidiš, je že tukaj. Izmij si rano in bo dobro«.

Sramežljivo sem se približal, da bi si ogledal rano.

»Nič ni, ne bojte se«, je rekel lovec. »Dajte mu za strah na žganico in bo po vsem«. Nemški pa je pridjal: »K samemu zlodju, kaj ste vganjali? Moglo bi to slabo končati. Zakaj ste streljali v lovišče?«

Odgovorim: »Ne vem; bil sem kakor zmešan«.

»To je zajčja mrzlica«, je razlagal mlinar, kateri je medtem k nam dokrevsal. »Tu imaš Šimek, in pusti ta strah«, je tolažil gonjača in mu podajal čutaro.

»Ne bo treba zdravnika?« — sem vprašal Bazala.

»Kaj še! dajte mu kak papirovo obliž in bode«.

Dal sem gonjaču goldinar in lovec ga je opomnil: »Zahvali se lepo in zgubi se zdaj iz parade, da ne strahiš dalje tukaj«.

Šimek je privzdignil čepico in jo mahnil proti domu.

Bilo mi, vseč, da je bilo lovec konec. Prenagljeni strel me je spravil ob vso dobro voljo. Gozdar je preštel divjačino: ustreljenih je 150 zajcev in 9 srnjakov, izplačal je gonjače in potem smo šli na poslednje lovišče — v gozdarjevo hišo, to je k pojedini.

Odložili smo puške in torbe, umili si umazane roke in obraze in vsedli se k mizi. Ljubke, hitre gospodičine, hčerke gospoda gozdarja so nosile na mizo in mladeniči so vzeli klet pod komando. Predno se je mlinar vsedel, klanjal se je na vse strani in želel: »Dober tek, gospoda!«

»Hvala!« so odgovarjali drugi. »Ravno tako!« Pri juhi je bilo tiho kakor v cerkvi in le tuintam se je kdo oglasil, da ga tlači kurje oko, ali pa da mu je nesla puška danes nekako visoko itd. Toda komaj je izpraznil vsak nekaj čašic piva, že so se jim razvezali jeziki. Oči so jim začele goreti, glasovi so se ojačili, dovtipi rinuli in razveseljevanje je bilo občno.

»Gazda mlinar«, je vpil Bazala čez mizo, »Vas še kdaj postaviti na dobro mesto! Fej, sramota! Pride jelen in on spi!«

»Kakšen jelen? Kaj jelen? Jaz, jelena za — spat?«

»Da, mislite-li, da sem slep?«

»Kaj, kaj se je zgodilo?« so vpraševali od vseh strani.

»Eh«, je govoril Bazala, »tukaj-le ta stari trebušnik je imel z gospodom Vaclavom — kaj, temu se ne čudim, ta je danes delal stoprav noviciat«.

»In bil bi skoro zadel črnega! Hencaj, to je bila sreča«, se je krohotal grajščak, »ampak Šimeku to ne škodi, — sicer ne ve kaj početi s svojimi kršeli«.

»No dalje!« je zakričal Škofovski na Bazala. »Predno ti kaj poveš, zrastejo lisici roglički«.

»Eh molči, in ne odpiraj vedno svojih širokih ust! — Torej, — ta dva sta imela mesto v gošči in ker jima je bilo gorko, sta se vsedla in zaspala. Nakrat se vam pokaže jelen kakor jalovica in šop! čez nja proč — in ta dva nista vedela ničesar«.

»O, prosim, gospod Bazala, jaz sem vedel dobro!« se je branil mlinar.

»Tem huje!« so zaklicali ostali, »zakaj torej niste vstrelili?«

»Več vas ne bomo vzeli na lov, smo pri kraju!« je rekel gozdar. »Razločite se danes z nami. Ste nam toliko v korist, kakor rajni gospod Franc«.

katoliškega kmečkega ljudstva. Ker je Hribar kratil po vzgledu svoje »Domovine« zasluge Žičkarjeve, so se Žičkarjeve zasluge zborovalcem na novo pokazale, zlasti glede 60000 kron haloške podpore. Pokazalo se je pismo ministra predsednika, katero je o tej zadevi pisal g. Žičkarju Körber, nakar je Hribar omolknil, a izmed liberalcev je vskliknil sevnjski Hribarjev agitator: to pismo je ponarejeno (falzificirano), a hitro je moral liberalni junak preklicati svoje obrekovanje.

Po teh razgovorih je podelil predsednik B. Kunej besedo socialnemu demokratu Čobalu, katerega pa mnogo zborovalcev ni poznalo. Na zahtevanje ga predsednik predstavi, na kar je postalo ljudstvo silno razburjeno. Čobal je moral jenjati, sicer bi ga bili kmetje posadili na »frišak zrak«. Ker se zborovalci niso dali več pomiriti, je predsednik zaključil zborovanje, ko so tržani z zunanjimi liberalci oddali svoje glasove za Hribarja. Kmetje so vrlo stali za Žičkarja. Ta shod ni dosegel za Hribarja nobenega vspeha, pač pa nasprotno. Kmetje in boljši tržani so spoznali, da mora Hribar vendar le biti liberalce in orodje Tavčarjevo, ker je tolik ljubček onih liberalcev, ki ga kličejo v svojo sredino in mu vpijejo: živio Hribar in v isti sapi: ven s farji, molči far! Na Hribarjevih shodih verno pošteno ljudstvo spoznava naše liberalce, ki se mu dostikrat hlinijo, v pravi luči in podobi. Spoznava tudi, da se bratijo celo s socialnimi demokrati prav po geslu svojega lista »Sl. Naroda«, ki piše: Rajši za socialnega demokrata, kakor za Žičkarja! Hribarjevi shodi nas spodbujajo: krščanska stranka, organizuj se pridno, liberalci so že organizirani. Morda je Hribarjeva zasluga ta, da letos volimo na Spodnjem Štajerskem zadnjikrat na podlagi skupnega programa.

## Politični ogled.

**Avstrijski škofje** so izdali spomenico proti dvoboju. Cerkev in šola, rodbina in občina naj delujeta proti tej nenravni razvadi.

**O ljudskem štetju.** Le nekaj tednov je še do velevažnega ljudskega štetja, vendar se ni pričelo še nikjer s potrebnim gibanjem. Temu so seveda vzrok priprave na bližnje volitve, ki zahtevajo vse razpoložljive moči. Toda to se pa dogaja le med nami Slovenci, ne pa tudi med Nemci in Lahi. O poslednjih skoro vsak dan poročajo primorski listi, kako se korak za korakom pripravljajo na ljudsko štetje. Isto se dogaja tudi med Nemci, posebno na Koroskem in Štajerskem, ki hočejo

»Če me gospodje ne vzamejo seboj, vsaj ne bom poslušal zasmehovanja! Koliko sem vam že nastreljal in to imam za to!« je tarna razžaljeni mlinar.

Medtem je prišla gozdarjeva mlajša gospica s pečenko k mlinarju. Ker je videla, da se jezi, mu je pogladila plešavo glavo in ga dragovala: »Nič se ne hudajte, gazda, sicer k vam ne pridem več — in izvolite!«

Mlinar se je obrnil k nji, se nasmejal in popeckal njeno debelo rokico, rekoč: »Vi gospica, vi ste vendar vselej moj angelček! Bog vas živi, toda ti grduni tukaj-le, zlasti ta bradač tam, ta Bazala — vidite ga — o da mu pivo zalije njegovo nekrščansko grlo!«

»Gazda, ne bodite grobijan!« je mu ponudila gospica pečenko.

»Vzamite in ne pustite gospice stati!« se je zarežal nanj mladenič. »Mislite, da jo to veseli, pri tako starem dedu tako dolgo čakati?«

»O, rada čakam!« se je nasmejala gospodičina.

»Vidiš, ti golobradec«, se je veselo ogled gazda mlinar. »Ti misliš, da gospice skilijo samo na mlade pobiče? To se motiš, gospod! Katera je modra, ima raje priletneža moža, kakor sem jaz! — Kaj ne gospica?«

Vsi so se zakrohotali. Jaz pa sem vprašal: »Kdo je bil ta gospod Franc?« (Dalje.)

zatajiti kar tisoče Slovencev. Lastniki večjih podjetij dobivajo že sedaj migljeje, naj se zadostno poslužujejo tako priličnega jim izraza »občevalni jezik« in naj vpišejo vse slovenske delavce, ki so mnogokod v večini, za pristne Nemce. Gospodar si mora misliti: jaz sem Nemec, slovenščine ne umem, torej morejo delavci občevati z menoj le v nemščini. Seveda ljudsko štetje nima namena, poučiti vlado in zunanji svet o tem, koliko Nemcev se more posluževati, če tudi morda le za silo, blažene nemščine, marveč skrb vlade in vseh poklicanih faktorjev bi morala biti, da se izve pravo število narodnosti. No, prepričani smo, ko bi bil zbran državni zbor, bi bil gotovo poskrbel, da bi se bil »občevalni jezik« umaknil pametnejemu izrazu. Sedaj se pa dela z nami, kakor komu drago.

**Laški visokošolci — toženi radi veleizdajstva.** V Gradcu se je uvedla preiskava proti 36 italijanskim visokošolcem radi veleizdajstva, ker so v neki gostilni baje prepevali protiaustrijske pesmi. Dva dijaka so zaprli; da se jih pusti provizorično iz zaporov, se je ponudila kavcija 100.000 K, toda sodnija je ponudbo odklonila.

**Nemška vlada** izganja skoro dan na dan Slovane iz svojih dežel. Tako so pregnali te dni s Saksonskega zopet 40 avstrijskih Čehov in Poljakov.

**Iz protestantizma izstopilo** je v Hannoveru 70 družinskih očetov, ker so nekateri pastori tajili božanstvo Kristovo.

**Transvalski predsednik** se je izkreal v Marseillu na Francoskem. Iz Marseilla je odpotoval v Pariz, kjer ga je francosko ljudstvo navdušeno pozdravilo, a predsednik Loubet ga je sprejel kot vladarja. Iz Pariza odide v Bruselj in od tod v Haag.

**Vojska na Kitajskem.** Pogajajo se za mir. Vse države umikajo svoje vojaštvo, le trmoglava Nemčija še hoče vstrajati. Pogoji, ki jih stavijo tuje vlade Kitajcem, so jako hudi in bi močno prizadeli veljavo in samostalnost Kitajske.

## Dopisi.

**Maribor.** (Slomšekova slavnost.) Bil je sijajen večer dne 25. t. m.! Narodni dom je komaj vsprejel vse mnogoglavo občinstvo v svojo veliko dvorano. Maribor z okolico je bil častno zastopan. Slovenjebistriški okraj nam je ostal tudi tokrat zvest. Gostje iz obmejnih krajev slovenjgorijskih so prvič nastopili v velikem številu v našem Narodnem domu. Slomškovi sorodniki so bili zastopani na veselici po sedanjem gospodarju na Slomu. V Narodnem domu vladalo je ta večer neko slovesno navdušenje. Srčno pozdravljen je nastopil kot slavnostni govornik dr. A. Medved. Njegove besede vžigale so v nas ljubezen in hvaležno spoštovanje do Slomška. Ob koncu govora burno ploskanje ni hotelo ponehati. Na to so se začeli podajati Lendovškovi dramski prizori »Slomškovo rojstvo«. Gospica Trampuševa upeljala nas je kot izborna deklamovalka v dramsko situacijo ter nazadnje bila zgovoren tolmač naših hvaležnih čustev do Slomškovega genija. Težavna uloga Marine je bila v najboljših rokah gospe prof. Matkove in vsled tega dovršeno proizvajana. Boter in botra sta se predstavljala po g. Marinu in gospici Weixlovi lepo in naravno. Ljubeznivi angelčki so nas očarali s svojimi razumljivimi, srebrno čistimi glasovi. Najlepsi, najganljivejši prizor pa je bil, ko so angelčki ovenčali glavo Slomškovo z lavorikovim vencem, obsuli kip s cvetkami, in ko se je v tem trenutku oglasil otroški pevski zbor, ki je nežno predaval znano, otrokom toli priljubljeno pesem »Prelepo veselje«, ter nas posebno presenetil z umetno izvedenim pianissimo. Marsikateremu se je ob tem prizoru ukradla solza iz očesa. Sploh moramo izraziti svoje veselje, da smo ta večer po dolgem odmoru zopet enkrat slišali slovensko pesem.

Zraven otroškega nastopila sta tudi ženski in moški pevski zbor. Cesar ne premore ne govornik, ne dramatik, to premore pesem. Hrvatski pesnik pravi: »U pjesmi duša živi, — I srdce ljubiti zna.« Kogar duša ni na novo oživela ta večer, ko je slišal mogočne glasove moškega zbora, kogar srce ni vsplamtelo gorke ljubezni do domovine ob zvonkih glasovih ženskega zbora? Vsakemu so bile že znane v narodu udomačene Slomškovke pesmi »Sloven'e Slovenca vabi«, »En hribček bom kupil«, »Lahko noč« ... a ta večer so se morale vsakemu prikupiti po novi obliki, katero jim je priskrbel pevovodja gosp. Čížek. Ravno tu se nam vsiljuje že opetovano izražena želja, naj bi se slovenske narodne pesmi po naših čitalnicah bolj gojile in z veseljem pozdravljamo nakano, naj bi se zopet enkrat priredil v mariborski čitalnici večer, edino posvečen narodni pesmi. Veliko navdušenje je povzročila za to slavnost posebej uglasbena Slomškova kantata. Gospod L. Hudovernik je pokazal pri tem svojo izvenredno muzikalno nadarjenost, pevski zbor pa svojo tehnično izobraženost. Ta večer divili smo se tudi glasovom dveh solistinj, gospice Hermanove in gospice Lutarjeve. Največji efekt je povzročila pesen »Predica«, s svojim sopran-solom (gospica Hermanova), to pa zaradi finese v izrazu in prednašanju. Pesem se je morala ponavljati. Veteranska godba je igrala večinoma slovanske komade. Ponavljamo zadovoljno, dne 25. novembra je bil v mariborskem Narodnem domu krasen, sijajen večer, kakoršnega še nismo doživeli.

**Sv. Jurij ob Taboru.** (Socialno-demokratičen shod; volitve.) V sredo dne 21. nov. ra ob dveh popoldne bi moral biti socialno-demokratičen volilni shod pri Razgonu v Ojstriški vasi, kakor je bilo napovedano. Ob omenjeni uri se je zbralo veliko množ iz Št. Jurja, da bi Čobalu ugovarjali. No zagorskega misijonarja ni bilo nikjer. Može so čakali poldrugo uro ondi, potem pa so se razšli. Toda kmalu potem je prišel Čobal ter je imel svoj shod. Na shodu so bili večinoma socialisti, a tudi naših je bilo nekaj, kateri so mu glasno ugovarjali. Čobal je govoril in govoril, a njegov shod je naše demokrate le poparil, ne pa jih navdušil. To se je videlo v petek pri volitvi volilnih množ v peti skupini. Nasi so dobili po 93 glasov, socialisti pa le po 9. Piše se vedno, da so poglavarji socialnih demokratov židje in bogataši. To je že verjetno, ker pri nas sta tudi dva bogatinca tiste barve. Pa upajmo, da se bosta izpreobrnila.

**Št. Ilj v Slov. goricah.** (Šolske razmere.) Kmalu bode minulo leto, kar nam je nemila smrt pobrala velezaslužnega in občespoštovanega rodoljuba, nadučitelja g. Karola Sorka. Kako se je od tega časa pri nas v šolskem oziru spremenilo, ni možno popisati. Rajni gospod Sorko je bil mož trdnega značaja. On je slovel daleč na okrog ne samo kot dober učitelj, bil je tudi iskren rodoljub. Zastonj so se zaganjali naši Nemci kakor stekli psi vanj, da bi ga izpodrinili. Ni se jim posrečilo. On je stal trdno kakor hrast v najhujem viharju. Bil je tudi strogo katoliškega prepričanja. Mi šentiljski Slovenci smo si želeli, da bi ga nam Bog še dolgo ohranil. A prišlo je drugače. Na njega mesto je prišel sedaj mož, kojega smo se že pred njegovim prihodom šentiljski Slovenci bali. In ta strah je bil opravičen. Ta mož je gosp. Fortunat Sadu. Dasiravno rojen Slovenec, vendar je zdaj zagrizen pristaš Nemcev. Glejte, kaj je ta g. Sadu za nas že dobrega storil v šoli! Kmalu po njegovem prihodu je naša slovenska šola dobila nemški napis in tudi na posameznih razredih smo opazili zadnje dni nemške napise. Kakor čujemo, je baje ta gospod pristopil tudi k novi podružnici »Südmarke« pri Št. Ilju. To je skandal! On torej podpira tisto društvo, katero ima na svojem praporu zapisano: »Pogin slovenščini!« In tak nam naj odgaja našo deco?